

5
Kakū je ànà sâma karajžna deklè dvanajst ravbarjz s kum-
stjè taku spelèala, de sa na rikta prili, pa de sa jòh pabejsli.
(Zapisal v št. Janzu pri Tomislju Franc Kramar.)

5251144
Naj. Lariček št. 32

Je biv àn oie k' je jòmù ànà sâma hči, pól mat' sa pa vmärli.
Zdej sta pa šnops tačila, pa bël nevni sa bli. Sa pa fantje
kè pit' kadil', sa pa reäkli an več'ër: „Kdu je tuk karajžn,
de grè ab anajstòh zveč'ër na britaf, dabi tukšna jòn tukšna
š'ènkonga! Pól pa de b'mà vörj'èl' de je biv rejs na britaf,
m'ore pa àn cahen z britafa pörnèst, kš'na ilavejska kust al'
kèj' tač'ga!“ Zdej je bla pa tista ta damača hči prov karajžna, je
pa reäkla: „Jest bóm šla, če m' te rejs tuk' dal!“ M'žè kš'èn
cahen z britafa pörnèaska, de m' te vörj'èl' de sem bla rejs na britaf.“
Pól sa je pa se enmal' napüjli de je bla bël karajžna, pól ab anaj-
stòh je pa šla na britaf. Zdej britaf pa nêj biv ^{glik} ~~tuk~~ daleč, je biv
blizi. Zdej pa pride tã na britaf, je biv pa pör ta v'èlcom križi
an rlec ^z kajn prov'èzan, pól pa povhne dnarja pa zlatnine je
jòmù na sèab' napòkanò. Zdej je pa ta deklè tist'ga kojnè
brš' advezàla, pa ga je damù gnala. Prejt je pa se ànà
ilavejska kust pabràla na britafi, pa je je spravla. Pól pa
žèane damù tist'ga kojnè, ga je pa pa avinkòh v stala pörzna-
la. Pól tist' dnar pa zlatnina⁺ dol' z nêaga vzièla pa nekam
prov skrila. Tist'ga kojnè je pa ^{je pa} pörzela pa jèst mi dala. Zdej
je šla pa v hiša, pa nêj nêi pavezàla, de je tist'ga kojnè
tam dabila pa damù pörznala. Kš'ar sàm tista ilavejska kust
je fantam pakazàla, de sa ji vörj'èl' de je bla na britaf, dru-
rga nêi. Pól sa ji pa dal' fantje tista ~~š'ènkonga~~ za kù-
kòr sa se zmènil', pa prov čèdil' sa se, de je tak' karajžna. Nò
pól sa šli pačas⁺ pa damù. Zdej k' sa adšli, je pa vse ac'èt
fantje

pavejdala, na kâšna viža je tistga kojne pa tuk premarčejne
dabila. Idej sta šla pa tist' dnar pa tista zlatnina jěskat k' je
je bla tak' prejt skrila. Sta pa pregljědala, je blu pa nēkej
proor dost tavřent vsekeš vjejdne! Idej sa bli pa pr tej hiš
proor hōdū bagāt-sevejde prejt sa bli pa nevni! — Idej pa, kaku
pa, de je biv tist' kâjn z dnarjem pa z zlatnina na britaf' za ta
viělk kriš pėvřezan? Tu je blu pa takulě. Tam v anem
guojědi, v an' skrit' jam' je blu dvanajst ravbarjě. Idej sa pa pa
noc' změrej akul' krāl' pa lōdi maril', de sa jēm pōl dnar pa
bral'. Idej sa mřogli tista nuč pa zě anmī tistga kojne s
tistēm dnarjem pa z zlatnina vřet', al' pa čě je biv tist' nōh kâjn,
pa de sa tista nuč zě tuk dnarja pa zlatnina nakral', pa de
sa vse tist' najniga napōkal' jěst na vem nō! Něj bo zě kuker
čě, — tista nuč sa prošli s tistēm kojnēm na britaf', pa sa ga tam
za ta viělk kriš pvezal'. Sa s' miselli: tukej bo narbōl bres
karbi, tukej na bo naben človk proš! Idej sa šli pa v anā
čěrku krast, — pa tējga kojne sa miselli pa potlej pridět,
k' b' v čěrki niěhal' krast. Idej sa pa prošli nazaj — kojne pa
nōkřer nēj blu, k' ga je bla una dōklě adgnāla! Idej sa bli
pa strašnu jřezni, pa sa pavřod kojne jěskal', pa ga nejša
mřogli nōkřer dābēt; sa šli pa kār brez nēaga damū. Polej
sa bli pa změrej skřovej pāvřōdvāl' čě b' kđū tačga jēm tačga
kojne jēmū, pōl pa čě b' nā nāglamā abagātu. Sa mřogli polej
pa zě mōndě vjejdēt za tā hiša, k' sta bla tē dva očě pa dōklě,
— de sa na nāglama abagatěl', de sa bli prejt nevni, zdej sa pa ba
gāt'. Idej sa bli pa tak' pagruntal', de b' blu narbāl' de b' su
ādōn zmed ravbarjě h tej hiš za klopca služēt, pa b' narbřej tista
dōklě pōl pa sě mārde kěj tistga premarčejne nazaj dabil'. Tista

dokle pa zata, de b' je bli matral. Pol je su pa rejs k'siel' ad ta viel-
ega ravbarja h' tist' his' za hlapca sluzet'. Ji je pa rieku, de ji buo
pov anga fejtga maia skamendiërov, hodü bagatga. Prav':
"Bo porsle ~~jutri~~ vëcier dvanajst brate te snubet, pa brs' lëhke
tistga vziela, k' bo narbol fejt pa narbol bogat!" Prav': "Zdej
ce s' vkontent de ga brs' vziela tejga in tejga, griem pa lëh-ke
prec' kè pavejdat!" Je pa reäkla: "Sevejde som vkontent, kar
pejd' pavejdat!" Je pa su pavejdat. Polej k' je ~~ad su~~ je pa prec'
vejda de mudië tist' ravbarji bot, zatu k' je un rieku de jöh je
dvanajst. Je pa brs' reäkla hlapci de nej brs' köjne v kaleasol
napriëze, de se bta brs' za unom pelëala, de ga bta sledila kam
bo su. Je pa hlapce brs' napriëgu kaleasol, pa sta se vsela gor,
pa sta zapudla za jnim. Zdej sta ga pa zmieret tak sledila,
de sta bla tuk' dealeci stran ad neaga, de jöh nej zamierkor. Zdej
sa pa porsbi v an gäst, pa sta se dovch pa neam pelëala. Pol sta pa
vidla unga k' se je med anom velikom skalovjem vstar. Sta se pa
brs' taku skila, de b' jöh na vidu. Zdej sta pa slivala unga k' je
zavpu: "Vrata, eflej se! Vrata, ölesej se!" Sa se pa vrata prec' pred
nom adparle, pol k' je su nüt' pa spiet prec' za nim zaparlë! Polej
sta pa trië dva pa tuk' rajta prov skrita čakala, de sta vidla de
je vsch dvanajst ravbarjë von z jarne adöle. Pol k' sta vejda de
nej nabeiga vec' v jam, je pa hlapce per köjnöh pa per kaleasolni
astor, dokle je sla pa pred tiste vrata. Je pa zavpila: "Vrata, eflej
se! Vrata, ölesej se!" Sa se pa prec' adparle pa je sla nüt', pol pa
spiet za jnao zaparlë. Je pa luc' porigala, pa je dabila dvanajst
cimre. V anom cimri je blu dvanajst prostol. V ta drugom
sa bli sam mtrvi ledie. V ta triëtjem je bla pa sama
xlatnina, srebrnina pa dnar. Zdej je pa ana köja xunej

slivšala, je pa prec' vejšla de sa zè ravbarji nazaj porsli. Je pa
brš luc' vgasenla, pa za ànà prov velika kad se skrila; tak'
de pa deveatoh cimroh nēj m'ogla nč pagl'èdat, sàm pa tre-
joh. Zdej sa pa ravbarji anga gospuda pa ànà gospa porgnal,
sa jima pa pör tej prič' abéma glar'è pasèjkal, pöl pa pörste
na rokah! Zdej je pa àn pörst ad gospè k' je biv xlat pörstan
na nčam, pa glüh kè za tistà kad adlèatu k' je bla ta skrita.
Je pa tã tist' pörst s tistom xlatom pörstànàm pabràla, pa ga je
v arìet dela. Nò xdej k' sa tiste dva gospuda pa gospè v rìed
del' sa sli pa spat. Polej k' se je tej dèklièt xdel' de sa zè vsi
paspäl, se je bla pa skapàla izza tiste kadì, pa je kiklè x rakuo
àköl sèabe pörj'èla, de je sła prov nalakko pa jam', pa je sła ad
pörstle dà pörstle, de b' tistga k' je pör nì za klapca služu dabila.
Je pa pörila dà negove pörstle - ta je bla zè ta dvanajsta - je biv pa
na pü xbdlen. Je pa rìeku: „Kdu je v našem cimri?“ Ta anajsti
pörstli prec' zraven je pa tã vèlk' ravbar lèàzov, je biv pa tud' na pü
xbdlen. Je pa rìeku: „Tih!“ Dones m'ore bät m'èr v našem cimri, de se
bmà bäl pacil', de bmà jutri vèàcer una dèklè bäl matral'. Pöl je biv
un pa tih'. Zdej tã je sła pa kuker je nièrbäl m'ogla nalakko s
cimra. Je pa kuker je m'ogla nalakko tavièlke vrata pör jam'
adpärta, pa brš na kalèasöl, pa sta pagnala s klapcam kójnè
kuker sta ^{jesa} jöh m'ogla! Polej k' sta damü pörta, cèx nekej ur
pa tistom, je pa sè un ta vèlc'ga ravbarja ksjèl tist' klapce k'
je pör tej hiš' služu-za nimej pröu. Sevejde, tã se je pa glüh tak'
delala kuker kò na b' nč vejšla, pöl pa un klapce. Zdej je pa
brš prov ànà velika patica spēakla za ravbarje kò bda pörli,
pöl pa tist' pörst k' je inü xlat pörstan ad tiste gospè je nuot'
v patica rapèet dela. Pöl je pa brš rēakla napreèt, pa se je pa
sudate v mest' pelèala. Jöh je pa pörilo vèc kò stu, pa jöh je tak'
skrila, de nēj un ravbar k' je biv za klapca nč vidu. Nò

pól zvečr sa pa póršli un ravbarji, vsi, kuker jôh je blu, že pa
tista patica na miza pórneasla, pól pa dost vina de sa pil.
Zdej je pa reâkla: „Zdej m^uorte pa vsak âna pavest pavejdat,
-pól nazadnje bôm pa se jest âna!“ Pa pa pavejdal' vsak âna
pavest. Zdej k' sa un' niêhal' je pa ta reâkla: „Zdej bôm pa se
jest âna pavejdala! Meân' se je encûoj sejneâl', de sôm bla
jest v vašem cimti, pa de je blu dvanajst cim¹⁶. V ta pârvm
cimti je blu dvanajst špampetë. V ta drugem cimti sa bli sâmi
mrtvi lódi. V ta trîetjem cimti je blu pa pooknë dnarja, zlatnëne
pa srebrnëne!“ Tavîlk' ravbar^{pa} prav: „Tu je vse rejs, de je pór nas
dvanajst špampetë, pa dnarja, pa zlatnëne jôn srebrnëne. Jam'
tu nêj rejs, de b' blu pór nas kej lódi mrtvoh.“ Polej je pa s
siba pa vratoh vdârta, (tu je biv cahon), sa pa vdârta sudatje
nuôt, pa sa nânkât vse pavexâl' pa vkrutli. Zdej k' sa bli
zvečrân' je pa reâkla dôklë ravbarjem: „De b'te vejdlî, de nejšom
prejt soje sâjnë gavarila ampök gvišna rôsnica, pa tule
paglezte!“ Je pa zrejala tist' pârst s pârstanâm s patice, pa ga
je ravbarjem pakazâla. Je reâkla: „Vite, tu je pa tist' pârst k'
ste ga bli tist' gospëj v jam' adsejkal!“ Polej tistga ravbar-
jovga ksiëla k' je zdej tã za hlapca služu, sa ga bli pa tud' vkle-
nil', glik tak' kô une. M' je pa rîëku tavîlki ravbar: „Zdej s'
pa nas jôn seabe jôrdar, de sma zdej vsi nasrîëni!“ Zdej sa
pa sudatje vse tië ravbarje na rus naluxli, pa v mest' na
rihta pelëâl'. Pól tam sa pa vse na smîst absadil', pa sa bli
vsi na gargah abëjšën'. Zdej je pa ôna pa tist' sudatje âd
rihte strašnu velika sîën kenga dabila. Kâr je blu pa
tistga ravbarokga premaxëajnë tam v tist' ravbarski jam' v
g^uordi, je blu zdej pa vse niën, tak' de je bla zdej strašnu
bagâta! Polej se je pa prov fajr amaxila, pa sta takû srîëni
z m^urdiem xôvëla de je blu kej! Zdej je pa konc.

(Povedala 9. novembra 1913. 54-letna Marija Cimperman, žena.)